

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

Fővárosi Törvényszék

1055 Budapest, Markó u. 27.

Az első fokon eljáró bíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/838-0/2019

Érkezett:

2019 MÁJ 15.

Példány:

2

Kezelőiroda:

367

Melléklet:

2x2+9 db

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 13.

FŐLAJSTROMSZÁM

KEZDŐIRATON:

Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Főn

Érkezett:

2019 -04- 25

PÉLDÁNY:

1

IV.

MELLÉKLET:

3

KÖZTÜN

FŐLAJSTROMSZÁM:

UTÓIRATON:

1233117

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panaszt, az ügyben első fokon eljáró bíróságnál, az Alkotmánybírósághoz címezve kell benyújtani.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

alatti lakos jogi képviseletében – meghatalmazás csatolva - eljárva Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék 32.P.22.331/2017/36. számú ítéletének, valamint a Fővárosi Ítéletábrla 9.Pf.20.930/2018/5/II. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A támadott ítéletek tényállását egy megelőző büntetőeljárás adja. A panaszos a 2000. április 21-én készült tanulmányában átvilágította a gazdasági, pénzügyi tevékenységét, erre a Kft. egyik tulajdonosa kérte. Tevékenységével összefüggésben két magánszemély feljelentést tett, amelynek folyamánként a panaszossal 2005. június 7-én a nyomozó hatóság gyanúsítást közölt.

A Monori Városi Ügyészség B.2086/2004/14. szám alatt 2005.szeptember 26-án vádiratot nyújtott be a panaszossal szemben, amelyben a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő csalás büntetével vádolták.

A Monori Városi Bíróság 2011. május 5-én kelt 6.B.425/2009/44. számú ítéletében a panaszt felmentette elévülésre hivatkozással. Az első fokú eljárást követő jogorvoslati eljárásban a Pest Megyei Bíróság 2011. november 11-én kelt 2.Bf.566/2011/5. számú végzésével a Monori Városi ítéletét hatályon kívül helyezte és új eljárásra utasította, mivel megállapította, hogy az **elévülésre tekintettel felmentés** helyett a büntetőeljárás megszüntetésének lett volna helye. A Monori Járásbíróság 2014. december 1. napján kelt 7.B.54/2012/69. számú ítéletével a panaszossal szemben folytatott büntetőeljárást megszüntette. A panaszos felmentés iránti jogorvoslati kérelme folytán a

B

Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú hatóság az ítéletet a panaszos vonatkozásában helybenhagyta 1.Bf.321/2015/11. számú ítéletével.

A bíróság megállapította, hogy a Monori Városi Bírósághoz 2005. szeptember 26-án érkezett B.2086/2004/14. számú vádirat bírósági első példányán részben ceruzával, részben több tollal különböző írásmóddal készült feljegyzések találhatók. A feljegyzések a vádirat három oldalát érintik. A vád megjelöléséhez is feljegyzések, megjegyzések vannak fűzve. A felperes és a IV. vádlott elleni vádnál „bűnsegéd?” és át van húzva, illetőleg az van oda feljegyezve, hogy „ha ténykedésük nem folytatólagos, elévülhetett” és utalás van a vád módosítására is.

2017. április 13-án a panaszos keresetet terjesztett elő, amelyben kérte, hogy a bíróság az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. § (1) bekezdése alapján kötelezze a Legfőbb Ügyészséget és a Budapest Környéki Törvényszéket személyenként 2.000.000,- forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, azzal az indokolással, hogy sem az ügyészség, sem a bíróság nem vizsgálta a büntetőeljárás alatt az elévülési szabályokat, amikor a panaszos cselekménye, **már a vádemelés időpontjában elévült**. Az ügyészség úgy nyújtotta be a vádiratot, hogy nem vizsgálta meg körülmekintően az elévülés lehetőségét, ennek folyamánként a panaszos büntethetőséget megszüntető ok mellett közel 12 évig állt büntetőeljárás fenyegetése alatt. Ezzel összefüggésben öt számos hátrány érte. Ezeket a peres eljárásban felsorolta, családi élete, anyagi biztonsága ellehetetlenült, sérült a jóhírnévhez fűződő joga.

A panaszos 2018. június 11-én érkezett beadványában kereseti követelését 8.000.000,- forintra felemelte. Hivatkozott arra, hogy az alperesek megsértették emberi méltóságát, személyi szabadságát, becsületét, és az egyenlő bánásmód követelményét. e négy megsértett jog vonatkozásában jégsértésenként 2.000.000,- forint marasztalát kért.

A panaszos keresetét az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvényre is alapította, egész pontosan a 3. cikke (megalázó bánásmód, jogtalan eljárás) 6. cikk (elhúzó eljárás), 8. cikk (1) (2) (magánélet háborítatlanságának joga) 14. cikk (megkülönböztetés tilalma). A megkülönböztetés vonatkozásában a felperes arra hivatkozott, hogy más személyekkel szemben a büntetőeljárást azonos igazságügyi szervek működési területén megszüntették, a panaszos esetében nem.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, majd az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a felperes keresetét elutasította. Indokolásában azt állapította meg jogellenesen, hogy a panaszos kereseti követelése elévült.

Az ítélet indokolása nem tartalmaz pontos számítást arra vonatkozóan, hogy a bíróság az ügyben az elévülést milyen számítás alapján végezte el, pusztán arra hivatkozik, hogy 2016. február 12-én történt másodfokú elbírálásig az elévülés nyugodott, tehát ettől számított egy év állt rendelkezésre a kereset benyújtására. A Törvényszék érdemében az érdemi vizsgálat ellenére sem találta megalapozottnak a panaszos keresetét.

A panaszos a Törvényszék ítéletével szemben fellebbezést terjesztett elő a Fővárosi Ítéltáblához aki 9.Pf.20.930/2018/5./II. szám alatt az ítéletet helybenhagyta. A Fővárosi Ítéltábla ítéletének indokolásában utal arra, hogy a nemzeti igazságügyi szervek nem az egyezmény rendelkezéseit közvetlenül nem érvényesíthetik, erre az Emberi Jogok Európai Bírósága hivatott és rendelkezi hatáskörrel. Ugyanebben a bekezdésben állapítja meg az Fővárosi Ítéltábla, hogy részes államoknak a nemzeti jogban az egyezmény számára jogvédelmet kell biztosítaniuk. E tekintetben az indokolás

iratellenes, mivel a részes államokat kötelezettség terheli, amelyet saját intézkedő szervein keresztül kötelesek érvényesíteni.

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés(ek) pontos megjelölése (döntések száma, közigazgatási hatósági határozat bírósági felülvizsgálata esetén az eljáró hatóságok megnevezése, döntése(ik) száma, az ügyben eljáró valamennyi bíróság megnevezése és a bírói döntések száma). A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A panaszos mind a büntetőeljárásban, mind a polgári perben a rendes jogorvoslatokat kimerítette. Számára további rendes jogorvoslat nem áll rendelkezésre. Az EJEH-hez fordulás előfeltételét tartalmazó tájékoztató és gyakorlat szerint megkövetelt a rendes jogorvoslatok kimerítése, e tekintetben a büntetőeljárással okozott hátrányokat a polgári bíróság hatékonyan tudta volna orvosolni. Az EJEH újonnan kialakult gyakorlata az alkotmányjogi panasz igénybevétele is előírja. Az ügyben perújítást, a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást nem vettünk igénybe.

Megjegyzés: Annak előadása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette, vagy az nincs számára biztosítva.

Az alkotmányjogi panasz eljárás megindításának feltétele alapvetően a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítése. A jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra.

Nyilatkozni kell azonban arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) az ügyben. Az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján ugyanis az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt még nem bírálta el.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét a panaszos jogi képviselője 2019. február 19. napján vette át, erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt 2019. április 18. napjáig kell benyújtania.

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntés kézbesítése időpontjának és módjának pontos megjelölése. Nyilatkozat arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidő elmulasztása esetén a mulasztás igazolására igazolási kérelem nyújtható be. A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznyolcvan nap elteltével (objektív határidő) igazolási kérelem már nem terjeszthető elő [Abtv. 30. § (3)-(4) bekezdés].

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A panaszos az alkotmányjogi panasszal érintett büntetőeljárás és polgári perek vádlottja, majd felperese (peres fél) volt. Jogait mind vádlottként, mind felperesként az eljárások közvetlenül érintették.

Megjegyzés: Annak bemutatása, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait vagy érdekeit érinti. Polgári eljárásokban az

alperes, a felperes, a beavatkozó, büntetőügyekben a terhelt érintettsége nem kíván külön bizonyítást, egyéb személyek esetében azonban az érintettséget az indítványban igazolni kell.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Álláspontunk szerint a bírói döntések az alaptörvény alábbi rendelkezéseinek megsértésével indokolhatók:

Alaptörvény Q) cikk (1) és (2) (3) bekezdései,

(1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

Az alkotmányjogi panaszt azért tartjuk befogadhatónak, mivel az itt írt rendelkezéssel ellentétes a bíróságok ítéletének az a része, hogy a nemzeti bíróság a jogellenesség kérdésében ítéletét nem alapíthatja a nemzeti jogban törvénnyel ratifikált az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvényre.

R) cikk (1) (2),

(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek

Az alaptörvény hivatkozott rendelkezései az eljáró bíróságra is kötelezőek.

I.cikk (1) (2) (4),

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

A megelőző eljárásokban a panaszost is megillette az emberi jogainak figyelembe vétele, ezekre itt most általánosságban hivatkozunk, azonban a további alaptörvényi rendelkezéseknél tételesen hivatkozunk az Alaptörvény megsértését. A tételes alapjogsérelem az I. cikk itt írt rendelkezéseinek sérelmét is jelenti.

II. cikk.,

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

III. cikk (1),

Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.

Abban az esetben, ha valakit a felelősségre vonás lehetősége nélkül tartanak büntetőeljárás alatt sérti az emberi méltóságát, ez számára megaláztatást jelent, az elévülési szabályok éppen az elkövetők mint emberek kíméletét hivatottak szabályozni, annak érdekében, hogy aránytalan ideig büntudattal tartósan ne kelljen élniük az idő múlása az állam megbocsátását vonja maga után.

IV. (1) (2),

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

(2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

A panaszost a felelősségre vonás törvényi lehetősége nélkül idézték bírósági eljárásokra, előállításáról is rendelkezett a bíróság, e tekintetben személyi szabadsága korlátozott volt.

IV. (3) (4).

(3) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. A bíróság köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönteni.

(4) Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénysértően korlátozták, kárának megtérítésére jogosult. A panaszost a felelősségre vonás törvényi lehetősége nélkül idézték bírósági eljárásokra, előállításáról is rendelkezett a bíróság, e tekintetben személyi szabadsága korlátozott volt. Az itt írt rendelkezés is tartalmazza, hogy a büntetőeljárást a lehető legrövidebb idő alatt kell lefolytatni. A büntetőeljárás törvénysértő volta miatt a panaszos kártérítésre jogosult, amit az eljáró bíróságok az Alaptörvényt megsértve nem ítélték meg.

VI. (1). Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

A panaszost a felelősségre vonás lehetősége nélkül közel 12 évig tartották büntetőeljárás hatálya alatt. Ezt családi, magánélete, kapcsolattartása, jóhírneve súlyosan megsínylette, ezzel az eljáró bíróságok és ügyészség megsértette a panaszos itt írt alapvető jogait.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

A büntetőeljárás alatt a panaszos előzetesen korlátozott volt a tulajdonszerzésében, a büntetőeljárást követően pedig a kártérítési igénye elutasításával a kártérítési várományát vonta el a bíróság, amely tulajdonosi igénye volt.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A törvények és az Alaptörvény betartására az ügyészség, a bíróságok is kötelesek, a büntetőeljárás miatt indított kártérítési peres eljárás során a jogellenesség fennállása esetén a kárt meg kell ítélni, az ítéltet tényekkel alá kell támasztani.

Az első fokú polgári peres eljárásban tett bizonyítási indítványunk mellett, elvi élel, és hangsúllyal kifogásoljuk, hogy az alperesi bírósági a jóhiszemű pervitel követelményével ellentétesen, amely reá is kötelező érvényű semmit nem tett meg annak érdekében igazolhatóan,

hogy a vádiratra tett ceruzás és egyéb feljegyzések, mikor és mely bírótól kerültek a bírósági iratra.

XX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

A felelősségre vonás lefolytatásának lehetősége nélkül több mint egy évtizede elhúzódó büntetőeljárás komoly negatív pszichés hatást jelent, amit nem kellett volna elszenvednie a panaszosnak.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint **kötelesek döntéseiket indokolni**.

(2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

Alaptörvényi jelentőségű kérdés, hogy a XXIV. cikket az Alkotmánybíróság ne csupán a hatóságok, de a bíróság vonatkozásában is érvényesítse, arra tekintettel, hogy az ítéleteket is indokolnia kell a bíróságoknak. A tényleges, okszerűen levezetett indokolás ugyanis olyan jogállami követelmény, amelyből bárki értelemmel felfoghatja, visszaellenőrizheti, hogy miért született meg egy adott döntés. E tekintetben az eljáró bíróságok polgári jogi elévülésre vonatkozó indokolása hiányos, nem visszaellenőrizhető, sérti az Alaptörvény rendelkezését. Továbbá szükségesnek tartjuk, hogy az Alkotmánybíróság megerősítse, hogy az indokolási kötelezettség a polgári bíróságot is köti, az indokolás kötelezettsége, alkotmányos követelmény. Azért is sérelmes a bíróság indítvánnyal érintett ítélete, mivel sem a nemzeti jog, sem a Római egyezmény alapján nem állapított meg kártérítést az indítványoz részére.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az az eljárás, amely olyan személlyel szemben folyik közel 12 éven keresztül, aki elévülés okán felelősségre már a vádemelés időpontjában sem vonható, a tisztességes eljárás követelményét sérti. Ha más személyek esetében a perben igazoltan szüntettek meg büntetőeljárást elévülés miatt, már az ügyészi szakban is, akkor ezt a jogot, ezt a pártatlanságot, már az indítványozónak is biztosítania kellett volna mind az ügyészségnek, mind a bíróságnak.

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a **törvénynek** vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

A büntetőeljárás és a kártérítés, valamint a Római egyezmény rendelkezéseit a bíróságoknak az Alaptörvény 28. cikke szerint alkalmaznia kell, ez a bíróságnak kötelezettsége.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat

indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A kártalanítási igény elutasítása 12 év alaptalan büntetőeljárás után a józan észnek, a közjónak, az erkölcsnek sem feleltethető meg. Gazdasági célját tekintve, pedig az indítványozó vonatkozásában nem teljesíti be a polgári jogi (azaz gazdasági rend szerint alátámasztott) reparációs követelményét, amelyet az Alaptörvény is megerősít.

29. cikk

(2)* A legfőbb ügyész és az ügyészség

a)* törvényben meghatározottak szerint jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;

b) képviseli a közvédelmet a bírósági eljárásban

A bíróság nem állapította meg a Legfőbb Ügyészség alperes kötelezettségét a tekintetben, hogy vádemelésekor nem járt el törvényesen. Alaptörvényi jelentőségűnek tarjuk, hogy az Alaptörvény 29. cikke során az ügyészség törvénynek való alárendeltségét ne csupán az 29. cikk (2) bekezdése a.) pontja, hanem a b.) pontja vonatkozásában is erősítse meg az Alkotmánybíróság.

Megjegyzés: Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Abtv. 29. §-ában foglalt két feltétel vagylagos. Az Alkotmánybíróság tehát külön-külön vizsgálja, hogy az alkotmányjogi panasz felvet-e bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, és az egyik feltétel fennállása már megalapozhatja a 29. § szerinti befogadási feltétel teljesülését.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Álláspontunk szerint a bírói döntések az alaptörvény alábbi rendelkezéseinek megsértésével indokolhatók:

Alaptörvény Q) cikk (1) és (2) (3) bekezdései,

(1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

Az alkotmányjogi panaszt azért tartjuk befogadhatónak, mivel az itt írt rendelkezéssel ellentétes a bíróságok ítéletének az a része, hogy a nemzeti bíróság a jogellenesség kérdésében ítéletét nem alapíthatja a nemzeti jogban törvénnyel ratifikált az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvényre.

R) cikk (1) (2),

(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek

Az alaptörvény hivatkozott rendelkezései az eljáró bíróságra is kötelezőek.

I. cikk (1) (2) (4),

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

A megelőző eljárásokban a panaszost is megillette az emberi jogainak figyelembe vétele, ezekre itt most általánosságban hivatkozunk, azonban a további alaptörvényi rendelkezéseknél tételesen hivatkozunk az Alaptörvény megsértését. A tételes alapjogsérelem az I. cikk itt írt rendelkezéseinek sérelmét is jelenti.

II. cikk.,

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

III. cikk (1),

Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.

Abban az esetben, ha valakit a felelősségre vonás lehetősége nélkül tartanak büntetőeljárás alatt sérti az emberi méltóságát, ez számára megaláztatást jelent, az elévülési szabályok éppen az elkövetők mint emberek kíméletét hivatottak szabályozni, annak érdekében, hogy aránytalan ideig büntudattal tartósan ne kelljen élniük az idő múlása az állam megbocsátását vonja maga után. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

IV. (1) (2),

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

(2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

A panaszost a felelősségre vonás törvényi lehetősége nélkül idézték bírósági eljárásokra, előállításáról is rendelkezett a bíróság, e tekintetben személyi szabadsága korlátozott volt. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

IV. (3) (4).

(3) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. A bíróság köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönten.

(4) Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénysértően korlátozták, kárának megtérítésére jogosult. A panaszost a felelősségre vonás törvényi lehetősége nélkül idézték bírósági eljárásokra, előállításáról is rendelkezett a bíróság, e tekintetben személyi szabadsága korlátozott volt. Az itt írt rendelkezés is tartalmazza, hogy a büntetőeljárást a lehető legrövidebb idő alatt kell lefolytatni. A büntetőeljárás törvénysértő volta miatt a panaszos kártérítésre jogosult, amit az eljáró bíróságok az Alaptörvényt megsértve nem ítélték meg.

VI. (1). Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

A panaszost a felelősségre vonás lehetősége nélkül közel 12 évig tartották büntetőeljárás hatálya alatt. Ezt családi, magánélete, kapcsolattartása, jóhírneve súlyosan megsínylette, ezzel az eljáró bíróságok és ügyészség megsértette a panaszos itt írt alapvető jogait. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

XIII. cikk

(2) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

A büntetőeljárás alatt a panaszos előzetesen korlátozott volt a tulajdonszerzésében, a büntetőeljárást követően pedig a kártérítési igénye elutasításával a kártérítési várományát vonta el a bíróság, amely tulajdonosi igénye volt.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinnek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A törvények és az Alaptörvény betartására az ügyészség, a bíróságok is kötelesek, a büntetőeljárás miatt indított kártérítési peres eljárás során a jogellenesség fennállása esetén a kárt meg kell ítélni, az ítélet tényekkel alá kell támasztani.

Az első fokú polgári peres eljárásban tett bizonyítási indítványunk mellett, elvi élel, és hangsúllyal kifogásoljuk, hogy az alperesi bírósági a jóhiszemű pervitel követelményével ellentétesen, amely reá is kötelező érvényű semmit nem tett meg annak érdekében igazolhatóan, hogy a vádiratra tett ceruzás és egyéb feljegyzések, mikor és mely bírótól kerültek a bírósági iratra.

„AzAbh.-ban az Alkotmánybíróság kifejtette álláspontját, a strasbourgi joggyakorlatot is figyelembe vevő korábbi határozatait felidézve, a bíróság pártatlanságának követelményével kapcsolatban is, „miszerint a »pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében« [...] [Az Alkotmánybíróság hivatkozott a Bíróság által alkalmazott ún. kettős tesztre, miszerint a szubjektív teszt keretében az eljáró bíró személyes magatartását, vagyis azt vizsgálja, hogy volt-e az eljárás során olyan megnyilvánulása, amelyből a pártatlanságának hiányára lehet következtetni. Az objektív megközelítés pedig annak vizsgálata, hogy volt-e objektíve igazolható oka a pártatlanság hiánya feltételezésének [...], vagyis az adott szabályozás biztosítja-e a pártatlanság követelményét, ideértve azt is, hogy az eljárás a közösség, elsősorban a jogkeresők oldaláról nézve objektíve nem támaszthat kételyeket a pártatlanságot illetően [...]. Ahogyan arra a Bíróság is rámutatott: »Továbbá a pártatlanságot biztosító nemzeti eljárások léte (mint például a bíró visszahívásának szabályai) releváns tényezőt képeznek. Ezek a szabályok a hazai törvényhozás eltökéltségét fejezik ki, hogy minden ésszerű gyanút szüntessen meg a kérdéses bíró, vagy bíróság vonatkozásában és egy arra irányuló törekvést jelentenek, hogy semmisítsék meg a gyanú alapját az ilyen aggodalmak okainak megszüntetésével. Túl azon, hogy biztosítják a konkrét elfogultság nemlétét, arra irányulnak, hogy a pártosságnak a látszatát is megszüntessék, így azt a célt szolgálják,

hogy növeljék a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban a közönség felé sugároznak (Mežnarić kontra Horvátország, 2005. július 15., 27. §)» (Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán, 162. §)» [36/2013 (XII. 5.) AB határozat]

XX. cikk

(2) Mindenkinnek joga van a testi és lelki egészséghez.

A felelősségre vonás lefolytatásának lehetősége nélkül több mint egy évtizede elhúzódó büntetőeljárás komoly negatív pszichés hatást jelent, amit nem kellett volna elszenvednie a panaszosnak. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint **kötelesek döntéseiket indokolni**.

(2) Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

Alaptörvényi jelentőségű kérdés, hogy a XXIV. cikket az Alkotmánybíróság ne csupán a hatóságok, de a bíróság vonatkozásában is érvényesítse, arra tekintettel, hogy az ítéleteket is indokolnia kell a bíróságoknak. A tényleges, okszerűen levezetett indokolás ugyanis olyan jogállami követelmény, amelyből bárki értelemmel felfoghatja, visszaellenőrizheti, hogy miért született meg egy adott döntés. E tekintetben az eljáró bíróságok polgári jogi elévülésre vonatkozó indokolása hiányos, nem visszaellenőrizhető, sérti az Alaptörvény rendelkezését. Továbbá szükségesnek tartjuk, hogy az Alkotmánybíróság megerősítse, hogy az indokolási kötelezettség a polgári bíróságot is köti, az indokolás kötelezettsége, alkotmányos követelmény. Azért is sérelmes a bíróság indítvánnyal érintett ítélete, mivel sem a nemzeti jog, sem a Római egyezmény alapján nem állapított meg kártérítést az indítványoz részére.

A tisztességes tárgyaláshoz való jogot sérti az is, ha a bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Az indokolási kötelezettséggel kapcsolatos álláspontját az Alkotmánybíróság az alábbiak szerint fejtette ki:

Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában elvi jelentőséggel erősítette meg, hogy „egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.” {ABH 2011, 291, 321.; legutóbb megerősítve: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat; Indokolás [41]}. Az Alkotmánybíróság ilyen megfontolásból kiindulva áttekintette a Bíróságnak az indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog értelmének meghatározásakor is irányadónak tekint.

Az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. A Bíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalma a Bíróság elmúlt évtizedek során számos döntésében kimunkált, széleskörű gyakorlatából olvasható ki. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az

önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: Shala kontra Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (Suominen kontra Finnország, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: Vojtechová kontra Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). A Bíróság olvasatában az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégíti ki az indokolási kötelezettség egyezménybeli követelményét. Ebből következően az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (Tatishvili kontra Oroszország, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; Gradinar kontra Moldova, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.). Éppen ezért elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő. A Bíróság az indokolások fogyatékoságának foka tekintetében kijelölte azt a határvonalat, amely elválasztja az Egyezménynek megfelelően indokolt határozatokat az Egyezményt sértő hiányos vagy fogyatékos indokolást tartalmazó határozatoktól. Ennek során a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27.; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; § 29.; García Ruiz kontra Spanyolország, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26.; Hirvisaari kontra Finnország, 49684/99.; 2001. december 25.; § 30.; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.). A Bíróság ugyanakkor azt is elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben (Helle v. Finnország, 20772/92.; 1997. december 19.; § 60.; Karakasis v. Görögország, 38194/97.; 2000. október 17.; § 27.; Boldea v. Románia, 19997/02.; 2007. február 15.; § 30.; Tacquet v. Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 91.; legutóbb megerősítve: Vojtechová v. Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25., § 35.). A Bíróság az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatakor figyelemmel van arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdésérté (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 28.; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; § 30., legutóbb megerősítve: Ilyadi kontra Oroszország, 6642/05.; 2011. május 5.; § 44.).

Az Egyezmény jogvédelmi rendszerében a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség (erről lásd: Baucher kontra Franciaország, 53640/00.; 2007. július 24., §§ 47–51.). Másfelől szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja (erről lásd: Shala v. Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10., § 29.). Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.

az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok

feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. [7/2013 (III.1.) AB határozat]"

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az az eljárás, amely olyan személlyel szemben folyik közel 12 éven keresztül, aki elévülés okán felelősségre már a vádemelés időpontjában sem vonható, a tisztességes eljárás követelményét sérti. Ha más személyek esetében a perben igazoltan szüntettek meg büntetőeljárást elévülés miatt, már az ügyészi szakban is, akkor ezt a jogot, ezt a pártatlanságot, már az indítványozónak is biztosítania kellett volna mind az ügyészségnek, mind a bíróságnak.

A pártatlanság definícióját a 67/1995. (XII. 7.) AB határozat alapján az alábbiak szerint fogalmazhatjuk meg: „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a **törvénynek** vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

A büntetőeljárás és a kártérítés, valamint a Római egyezmény rendelkezéseit a bíróságoknak az Alaptörvény 28. cikke szerint alkalmaznia kell, ez a bíróságnak kötelezettsége.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A kártalanítási igény elutasítása 12 év alaptalan büntetőeljárás után a józan észnek, a közjónak, az erkölcsnek sem feleltethető meg. Gazdasági célját tekintve, pedig az indítványozó vonatkozásában nem teljesíti be a polgári jogi (azaz gazdasági rend szerint alátámasztott) reparációs követelményét, amelyet az Alaptörvény is megerősít.

29. cikk

(2)* A legfőbb ügyész és az ügyészség

- a)* törvényben meghatározottak szerint jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;
- b) képviseli a közvédat a bírósági eljárásban

A bíróság nem állapította meg a Legfőbb Ügyészség alperes kötelezettségét a tekintetben, hogy vádemelésekor nem járt el törvényesen. Alaptörvényi jelentőségűnek tarjuk, hogy az Alaptörvény 29. cikke során az ügyészség törvénynek való alárendeltségét ne csupán az 29. cikk (2) bekezdése a.) pontja, hanem a b.) pontja vonatkozásában is erősítse meg az Alkotmánybíróság.

A bíróságok ellen a tisztességes eljárás megsértése miatt vagy egyéb kártérítés iránt indított perekben az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) képviselheti az alperesi pozícióban lévő bíróságokat [új Bszi. 86.§ (3) bek. b./pont]. Alapvetően sérti a pártatlan ítélkezéshez való jogot az, hogy a bíró személyes egzisztenciájára meghatározó befolyással bíró OBH Elnöke által irányított szervezet képviseli a perben peres félként részt vevő bíróságokat. Ezen képviseleti forma alkotmányosságáról az Alkotmánybíróság már döntött egy korábbi határozatában, de ezt még az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának perbeli képviselete tekintetében hozta. Ezen alkotmánybírósági döntést követően került elfogadásra 2011. évben az új Bszi. valamint a 6/2014 (IV.30.) OBH utasítás, amelyek alapjaiban változtatták meg a bírósági törvényes képviselet szabályait. Így a 22/2012. (V.11.) AB határozat alapján az OBH perbeli képviseletére ezen alkotmánybírósági döntés nem alkalmazható. A bírósági szervezeti rendszer 2012-es változására tekintettel aggályossá vált ez a képviseleti forma, mert az új szabályozás szerint az OBH Elnöke egyszemélyi döntéssel határozza meg a bíró egzisztenciális létfeltételeit, és az OBH is az egyszemélyi vezetése alatt áll. A bíró pártatlanságának a vizsgálatokor mindig figyelembe kell venni azt, hogy a bíró személyes egzisztenciáját az objektív előmeneteli, minősítési és fegyelmi szabályozás hiánya miatt önállóan szubjektív alapon meghatározó vagy befolyásoló személynek vagy szervezetnek, mindig lehetősége van arra, hogy a bírói döntésre indirekt módon befolyással legyen. Az OBH és Elnöke így perbeli képviselőként quasi elvárást tud megfogalmazni az ügyben eljáró bíró számára. Ha a bíró ezt nem veszi figyelembe, akkor el is veszítheti a szolgálati felettese jóindulatát, ami esetleg a karrierjében is hátrányt jelenthet. Ezt a helyzetet súlyosítja a 6/2014. (IV. 30.) OBH utasításban meghatározottak is.

Megjegyezzük, hogy Monori Városi Bíróság előtti eljárásban az ügyet megkezdő bírót az eljárásban elvonták, ez szintén ellentét az Alaptörvény rendelkezésével, mindez további idővesztést jelentett az indítványozó számára:

A pártatlan ítélkezéshez való jog legfontosabb alapelve a törvényes bíróhoz való jog. Az Alkotmánybíróság a 993/B/2008. AB határozatában megállapította, hogy „a törvényes bírótól való elvonás tilalma – az önkényes ügyelosztási renddel szemben – az eljárás résztvevőit megillető biztosíték, aminek csak egyik eleme a Bszi. szabályaira épülő szolgálati beosztás szisztémája. Annak megítélésekor, hogy a konkrét ügyben ki tekinthető törvényes bírónak, ugyanilyen súllyal jönnek számításba – többek között – az eljárási törvénynek a hatáskörre, illetékességre, a jogorvoslati rendre és a tisztességes eljárás követelményének biztosítására vonatkozó további rendelkezései. Az pedig éppen a törvény előtti egyenlőség érvényesülését szolgálja, hogy az említett jogszabályok mindenki számára olyan bíró közreműködését garantálják, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható.”

A támadott ítéletek megállapítják, hogy az eljárás elhúzódására az indítványozó kártérítési igényét önmagában nem alapíthatja, azonban a tényállás lényegi eleme volt, hogy közel 12 éves keresztül állt büntetőeljárás alatt. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

A tisztességes eljáráshoz való jog alapkövetelménye az is, hogy a bíróságok ésszerű határidőn belül folytassák le az eljárást. Az Alkotmánybíróság szerint az eljárások ésszerű határideje az alábbiak szerint határozható meg. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

„Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése – a korábbi Alkotmánnyal ellentétben – a tisztességes eljáráshoz való jog részeként már kifejezetten biztosítja a feleknek a perek ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát. A per ésszerű időn belüli befejezésének alaptörvényi követelménye elsősorban a jogalkalmazót (az eljáró állami szervet, bíróságot) kötelezi az indokolatlan késedelem nélküli eljárásra. Ezzel összhangban rendelkezik úgy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 2. § (1) bekezdése is, hogy „[a] bíróságnak az a feladata, hogy – összhangban az 1. §-ban foglaltakkal – a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse”. A per befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg [Pp. 2. § (2) bekezdés]. {Az EJEB gyakorlata alapján az eljárás hosszának ésszerűsége az eset összes körülményének a fényében értékelendő, különös tekintettel a következőkre: az ügy komplexitása, a panaszos és az eljáró szervek magatartása, végezetül pedig az a kérdés, hogy a panaszos számára mi a szóban forgó eljárás tétje (Mikulić kontra Horvátország, 53176/99, 2002. február 7., § 38). Hasonlóképpen ehhez az Alkotmánybíróság a 6/2001. (III. 10.) AB határozatában – a társadalmi szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárásra vonatkozó szabályozást vizsgálva – úgy fogalmazott, hogy „[a]z állami szervek, ezen belül a bíróságok eljárásával szembeni követelmények szigorúsága függ az adott eljárás összetettségétől és attól, hogy az eljárás szoros összefüggésben áll-e alapvető jog érvényre jutásával.” [ABH 2001, 93, 102.] (1536/2015 (III. 31.) AB határozat]

Az első fokú polgári eljárásban már hivatkoztunk arra, hogy a végső jogerős büntetőítélet meghozatalát megelőzően, amikor másodfokon már az elévülés és az eljárás megszüntetési kötelezettség megállapításra került tág tárgyalási időközökben az indítványozó vonatkozásában nem szüntették meg a büntetőeljárást, még továbbá tárgyalásokat folytattak, és ez sem alapozta meg a kártérítés iránti igényét.

A polgári perben eljáró bíróságok téves jogértelmezést folytattak:

E kérdésben követett nemzetközi alkotmánybíróági gyakorlat helyességét látszik alátámasztani az EU Bíróságának a döntése is. Az EU Bírósága C-173/03. számú ügyben hozott határozatának a 33- 40. pontjában az alábbiakat mondta ki:

33. „A magánszemélyek számára a közösségi jogban részükre biztosított jogok hatékony bírósági jogvédelme biztosításának szükségességéhez kapcsolódó hasonló megfontolásokkal ugyanilyen módon ellentétes az, ha az állami felelősség kizárólag azért nem állapítható meg, mert a közösségi jognak a végső fokon eljáró bíróságnak felróható megsértése az e bíróság által **végzett jogszabály-értelmezésből ered.**

34. Egyrészt ugyanis a jogszabályok értelmezése a bírói jogkör lényegéhez tartozik, hiszen bármi legyen is a bíró feladatköre, egymástól eltérő és egymásnak ellentmondó álláspontokkal találkozódik, az eléje tárt jogvita eldöntése érdekében rendszerint a releváns – nemzeti és közösségi – jogi normákat kell értelmeznie.

A tisztességes eljáráshoz való jog az alábbiak szerint is sérült:

A tényállás és a bizonyítékok értékelése – amely gyakran bonyolult elemzést igényel – bizonyos esetekben az alkalmazandó jog nyilvánvaló megsértéséhez is vezethet, függetlenül attól, hogy az

értékelésre a bizonyítási teherre, e bizonyítékok bizonyító erejére vagy a bizonyítási módok megengedhetőségére vonatkozó sajátos szabályok, illetőleg a tényállás jogi minősítését igénylő szabályok alkalmazása során kerül e sor. (Állapítja meg a Debreceni Jogi Műhely)

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Amennyiben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését jelöli meg az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.

Amennyiben indítványában az Alaptörvény Nemzeti hitvallására, valamint az Alapvetés vagy az Állam című részben található rendelkezésekre hivatkozik, vegye figyelembe, hogy ezek önmagukban általában nem biztosítanak jogot az indítványozó számára.

Amennyiben indítványában a hátrányos megkülönböztetés tilalmára [az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseire] hivatkozik, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság egyenlőséggel kapcsolatos gyakorlata szerint alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – személyi körben lehetséges. Célszerű azt is megjelölni, hogy mely jog tekintetében áll fenn a megkülönböztetés, és hogy e jogot az Alaptörvény biztosítja-e. Hátrányos megkülönböztetés jellemzően akkor állhat fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása. Amennyiben az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként a tisztességes eljáráshoz való alapjogot kívánja megjelölni, vegye figyelembe, hogy az Alaptörvény különbséget tesz tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] között.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Álláspontunk szerint a bírói döntések az alaptörvény alábbi rendelkezéseinek megsértésével indokolhatók:

Alaptörvény Q) cikk (1) és (2) (3) bekezdései,

(1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

Az alkotmányjogi panaszt azért tartjuk befogadhatónak, mivel az itt írt rendelkezéssel ellentétes a bíróságok ítéletének az a része, hogy a nemzeti bíróság a jogellenesség kérdésében ítéletét nem alapíthatja a nemzeti jogban törvénnyel ratifikált az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvényre.

R) cikk (1) (2),

- (1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.
- (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek

Az alaptörvény hivatkozott rendelkezései az eljáró bíróságra is kötelezőek.

I. cikk (1) (2) (4),

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

A megelőző eljárásokban a panaszost is megillette az emberi jogainak figyelembe vétele, ezekre itt most általánosságban hivatkozunk, azonban a további alaptörvényi rendelkezéseknél tételesen hivatkozunk az Alaptörvény megsértését. A tételes alapjogsérelem az I. cikk itt írt rendelkezéseinek sérelmét is jelenti.

II. cikk.,

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

III. cikk (1),

Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.

Abban az esetben, ha valakit a felelősségre vonás lehetősége nélkül tartanak büntetőeljárás alatt sérti az emberi méltóságát, ez számára megaláztatást jelent, az elévülési szabályok éppen az elkövetők mint emberek kíméletét hivatottak szabályozni, annak érdekében, hogy aránytalan ideig büntudattal tartósan ne kelljen élniük az idő múlása az állam megbocsátását vonja maga után. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

IV. (1) (2),

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

(2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

A panaszost a felelősségre vonás törvényi lehetősége nélkül idézték bírósági eljárásokra, előállításáról is rendelkezett a bíróság, e tekintetben személyi szabadsága korlátozott volt. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

IV. (3) (4).

(3) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. A bíróság köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönten.

(4) Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytelenül korlátozták, kárának megtérítésére jogosult. A panaszost a felelősségre vonás törvényi lehetősége nélkül idézték bírósági eljárásokra, előállításáról is rendelkezett a bíróság, e tekintetben személyi szabadsága korlátozott volt. Az itt írt rendelkezés is

tartalmazza, hogy a büntetőeljárást a lehető legrövidebb idő alatt kell lefolytatni. A büntetőeljárás törvénysértő volta miatt a panaszos kártérítésre jogosult, amit az eljáró bíróságok az Alaptörvényt megsértve nem ítélték meg.

VI. (1). Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

A panaszost a felelősségre vonás lehetősége nélkül közel 12 évig tartották büntetőeljárás hatálya alatt. Ezt családi, magánélete, kapcsolattartása, jóhírneve súlyosan megsínylette, ezzel az eljáró bíróságok és ügyészség megsértette a panaszos itt írt alapvető jogait. Ezt a kártérítésben való marasztalásban kellett volna az eljáró bíróságoknak megállapítania.

XIII. cikk

(3) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

A büntetőeljárás alatt a panaszos előzetesen korlátozott volt a tulajdonszerzésében, a büntetőeljárást követően pedig a kártérítési igénye elutasításával a kártérítési várományát vonta el a bíróság, amely tulajdonosi igénye volt.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A törvények és az Alaptörvény betartására az ügyészség, a bíróságok is kötelesek, a büntetőeljárás miatt indított kártérítési peres eljárás során a jogellenesség fennállása esetén a kárt meg kell ítélni, az ítélt tényekkel alá kell támasztani.

Az első fokú polgári peres eljárásban tett bizonyítási indítványunk mellett, elvi élel, és hangsúllyal kifogásoljuk, hogy az alperesi bírósági a jóhiszemű pervitel követelményével ellentétesen, amely reá is kötelező érvényű semmit nem tett meg annak érdekében igazolhatóan, hogy a vádiratra tett ceruzás és egyéb feljegyzések, mikor és mely bírótól kerültek a bírósági iratra.

A nyilatkozat elmaradását a bíróságnak az alperes terhére kellett volna értékelnie. Ez szolgálta volna a fegyverek egyenlőségének elvét, amely szintén a tisztességes eljárás követelménye.

„AzAbh.-ban az Alkotmánybíróság kifejtette álláspontját, a strasbourgi joggyakorlatot is figyelembe vevő korábbi határozatait felidézve, a bíróság pártatlanságának követelményével kapcsolatban is, „miszerint a »pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében« [...] [Az Alkotmánybíróság hivatkozott a Bíróság által alkalmazott ún. kettős tesztre, miszerint a szubjektív teszt keretében az eljáró bíró személyes magatartását, vagyis azt vizsgálja, hogy volt-e az eljárás során olyan megnyilvánulása, amelyből a pártatlanságának hiányára lehet következtetni. Az objektív megközelítés pedig annak vizsgálata, hogy volt-e objektíve igazolható oka a pártatlanság hiánya feltételezésének [...], vagyis az adott szabályozás biztosítja-e a pártatlanság követelményét, ideértve azt is, hogy az eljárás a közösség, elsősorban a jogkeresők oldaláról nézve objektíve nem támaszthat kételyeket a pártatlanságot illetően [...]. Ahogyan arra a Bíróság is rámutatott: »Továbbá a pártatlanságot biztosító nemzeti eljárások léte (mint például a bíró

visszahívásának szabályai) releváns tényezőt képeznek. Ezek a szabályok a hazai törvényhozás eltökéltségét fejezik ki, hogy minden ésszerű gyanút szüntessen meg a kérdéses bíró, vagy bíróság vonatkozásában és egy arra irányuló törekvést jelentenek, hogy semmisítsék meg a gyanú alapját az ilyen aggodalmak okainak megszüntetésével. Túl azon, hogy biztosítják a konkrét elfogultság nemlétét, arra irányulnak, hogy a pártosságnak a látszatát is megszüntessék, így azt a célt szolgálják, hogy növeljék a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban a közönség felé sugároznak (Mežnarić kontra Horvátország, 2005. július 15., 27. §)« (Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán, 162. §)» [36/2013 (XII. 5.) AB határozat]

XX. cikk

(3) Mindenkinnek joga van a testi és lelki egészséghez.

A felelősségre vonás lefolytatásának lehetősége nélkül több mint egy évtizede elhúzódó büntetőeljárás komoly negatív pszichés hatást jelent, amit nem kellett volna elszenvednie a panaszosnak.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint **kötelesek döntéseiket indokolni**.

(2) Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

Alaptörvényi jelentőségű kérdés, hogy a XXIV. cikket az Alkotmánybíróság ne csupán a hatóságok, de a bíróság vonatkozásában is érvényesítse, arra tekintettel, hogy az ítéleteket is indokolnia kell a bíróságoknak. A tényleges, okszerűen levezetett indokolás ugyanis olyan jogállami követelmény, amelyből bárki értelemmel felfoghatja, visszaellenőrizheti, hogy miért született meg egy adott döntés. E tekintetben az eljáró bíróságok polgári jogi elévülésre vonatkozó indokolása hiányos, nem visszaellenőrizhető, sérti az Alaptörvény rendelkezését. Továbbá szükségesnek tartjuk, hogy az Alkotmánybíróság megerősítse, hogy az indokolási kötelezettség a polgári bíróságot is köti, az indokolás kötelezettsége, alkotmányos követelmény. Azért is sérelmes a bíróság indítvánnyal érintett ítélete, mivel sem a nemzeti jog, sem a Római egyezmény alapján nem állapított meg kártérítést az indítványoz részére.

A tisztességes tárgyaláshoz való jogot sérti az is, ha a bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Az indokolási kötelezettséggel kapcsolatos álláspontját az Alkotmánybíróság az alábbiak szerint fejtette ki:

Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában elvi jelentőséggel erősítette meg, hogy „egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.” {ABH 2011, 291, 321.; legutóbb megerősítve: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat; Indokolás [41]}. Az Alkotmánybíróság ilyen megfontolásból kiindulva áttekintette a Bíróságnak az indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog értelmének meghatározásakor is irányadónak tekint.

Az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinnek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. A Bíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalma a Bíróság elmúlt évtizedek során számos döntésében kimunkált, széleskörű gyakorlatából

olvasható ki. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: Shala kontra Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (Suominen kontra Finnország, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: Vojtechová kontra Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). A Bíróság olvasatában az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégti ki az indokolási kötelezettség egyezménybeli követelményét. Ebből következően az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (Tatishvili kontra Oroszország, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; Gradinar kontra Moldova, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.). Éppen ezért elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő. A Bíróság az indokolások fogyatékoságának foka tekintetében kijelölte azt a határvonalat, amely elválasztja az Egyezménynek megfelelően indokolt határozatokat az Egyezményt sértő hiányos vagy fogyatékos indokolást tartalmazó határozatoktól. Ennek során a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27.; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; § 29.; García Ruiz kontra Spanyolország, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26.; Hirvisaari kontra Finnország, 49684/99.; 2001. december 25.; § 30.; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.). A Bíróság ugyanakkor azt is elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben (Helle v. Finnország, 20772/92.; 1997. december 19.; § 60.; Karakasis v. Görögország, 38194/97.; 2000. október 17.; § 27.; Boldea v. Románia, 19997/02.; 2007. február 15.; § 30.; Tacquet v. Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 91.; legutóbb megerősítve: Vojtechová v. Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25., § 35.). A Bíróság az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatakor figyelemmel van arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdésért érint-e (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 28.; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; § 30., legutóbb megerősítve: Ilyadi kontra Oroszország, 6642/05.; 2011. május 5.; § 44.).

Az Egyezmény jogvédelmi rendszerében a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség (erről lásd: Baucher kontra Franciaország, 53640/00.; 2007. július 24., §§ 47–51.). Másfelől szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja (erről lásd: Shala v. Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10., § 29.). Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.

az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály

alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. [7/2013 (III.1.) AB határozat]”

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az az eljárás, amely olyan személlyel szemben folyik közel 12 éven keresztül, aki elévülés okán felelősségre már a vádemelés időpontjában sem vonható, a tisztességes eljárás követelményét sérti. Ha más személyek esetében a perben igazoltan szüntettek meg büntetőeljárást elévülés miatt, már az ügyészi szakban is, akkor ezt a jogot, ezt a pártatlanságot, már az indítványozónak is biztosítania kellett volna mind az ügyészségnek, mind a bíróságnak.

A pártatlanság definícióját a 67/1995. (XII. 7.) AB határozat alapján az alábbiak szerint fogalmazhatjuk meg: „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a **törvénynek** vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

A büntetőeljárás és a kártérítés, valamint a Római egyezmény rendelkezéseit a bíróságoknak az Alaptörvény 28. cikke szerint alkalmaznia kell, ez a bíróságnak kötelezettsége.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A kártalanítási igény elutasítása 12 év alaptalan büntetőeljárás után a józan észnek, a közjónak, az erkölcsnek sem feleltethető meg. Gazdasági célját tekintve, pedig az indítványozó vonatkozásában nem teljesíti be a polgári jogi (azaz gazdasági rend szerint alátámasztott) reparációs követelményét, amelyet az Alaptörvény is megerősít.

29. cikk

(2)* A legfőbb ügyész és az ügyészség

a)* törvényben meghatározottak szerint jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;

b) képviseli a közvédat a bírósági eljárásban

A bíróság nem állapította meg a Legfőbb Ügyészség alperes kötelezettségét a tekintetben, hogy vádemelésekor nem járt el törvényesen. Alaptörvényi jelentőségűnek tarjuk, hogy az Alaptörvény 29. cikke során az ügyészség törvénynek való alárendeltségét ne csupán az 29. cikk (2) bekezdése a.) pontja, hanem a b.) pontja vonatkozásában is erősítse meg az Alkotmánybíróság.

A bíróságok ellen a tisztességes eljárás megsértése miatt vagy egyéb kártérítés iránt indított perekben az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) képviselheti az alperesi pozícióban lévő bíróságokat [új Bszi. 86.§ (3) bek. b./pont]. Alapvetően sérti a pártatlan ítélkezéshez való jogot az, hogy a bíró személyes egzisztenciájára meghatározó befolyással bíró OBH Elnöke által irányított szervezet képviseli a perben peres félként részt vevő bíróságokat. Ezen képviseleti forma alkotmányosságáról az Alkotmánybíróság már döntött egy korábbi határozatában, de ezt még az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának perbeli képviselete tekintetében hozta. Ezen alkotmánybírósági döntést követően került elfogadásra 2011. évben az új Bszi. valamint a 6/2014 (IV.30.) OBH utasítás, amelyek alapjaiban változtatták meg a bírósági törvényes képviselet szabályait. Így a 22/2012. (V.11.) AB határozat alapján az OBH perbeli képviseletére ezen alkotmánybírósági döntés nem alkalmazható. A bírósági szervezeti rendszer 2012-es változására tekintettel aggályossá vált ez a képviseleti forma, mert az új szabályozás szerint az OBH Elnöke egyszemélyi döntéssel határozza meg a bíró egzisztenciális létfeltételeit, és az OBH is az egyszemélyi vezetése alatt áll. A bíró pártatlanságának a vizsgálatokor mindig figyelembe kell venni azt, hogy a bíró személyes egzisztenciáját az objektív előmeneteli, minősítési és fegyelmi szabályozás hiánya miatt önállóan szubjektív alapon meghatározó vagy befolyásoló személynek vagy szervezetnek, mindig lehetősége van arra, hogy a bírói döntésre indirekt módon befolyással legyen. Az OBH és Elnöke így perbeli képviselőként quasi elvárást tud megfogalmazni az ügyben eljáró bíró számára. Ha a bíró ezt nem veszi figyelembe, akkor el is veszítheti a szolgálati felettese jóindulatát, ami esetleg a karrierjében is hátrányt jelenthet. Ezt a helyzetet súlyosbítja a 6/2014. (IV. 30.) OBH utasításban meghatározottak is.

Megjegyezzük, hogy Monori Városi Bíróság előtti eljárásban az ügyet megkezdő bírót az eljárásban elvonták, ez szintén ellentétes az Alaptörvény rendelkezésével, mindez további idővesztést jelentett az indítványozó számára:

A pártatlan ítélkezéshez való jog legfontosabb alapelve a törvényes bíróhoz való jog. Az Alkotmánybíróság a 993/B/2008. AB határozatában megállapította, hogy „a törvényes bírótól való elvonás tilalma – az önkényes ügyelosztási renddel szemben – az eljárás résztvevőit megillető biztosíték, aminek csak egyik eleme a Bszi. szabályaira épülő szolgálati beosztás szisztémája. Annak megítélésekor, hogy a konkrét ügyben ki tekinthető törvényes bírónak, ugyanilyen súllyal jönnek számításba – többek között – az eljárási törvénynek a hatáskörre, illetékességre, a jogorvoslati rendre és a tisztességes eljárás követelményének biztosítására vonatkozó további rendelkezései. Az pedig éppen a törvény előtti egyenlőség érvényesülését szolgálja, hogy az említett jogszabályok mindenki számára olyan bíró közreműködését garantálják, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható.”

A támadott ítéletek megállapítják, hogy az eljárás elhúzódására az indítványozó kártérítési igényét önmagában nem alapíthatja, azonban a tényállás lényegi eleme volt, hogy közel 12 éves keresztül állt büntetőeljárás alatt.

A tisztességes eljáráshoz való jog alapkövetelménye az is, hogy a bíróságok ésszerű határidőn belül folytassák le az eljárást. Az Alkotmánybíróság szerint az eljárások ésszerű határideje az alábbiak szerint határozható meg.

„Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése – a korábbi Alkotmánnyal ellentétben – a tisztességes eljáráshoz való jog részeként már kifejezetten biztosítja a feleknek a perek ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát. A per ésszerű időn belüli befejezésének alaptörvényi követelménye elsősorban a jogalkalmazót (az eljáró állami szervet, bíróságot) kötelezi az indokolatlan késedelem nélküli eljárásra. Ezzel összhangban rendelkezik úgy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 2. § (1) bekezdése is, hogy „[a] bíróságnak az a feladata, hogy – összhangban az 1. §-ban foglaltakkal – a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse”. A per befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg [Pp. 2. § (2) bekezdés]. {Az EJEB gyakorlata alapján az eljárás hosszának ésszerűsége az eset összes körülményének a fényében értékelendő, különös tekintettel a következőkre: az ügy komplexitása, a panaszos és az eljáró szervek magatartása, végezetül pedig az a kérdés, hogy a panaszos számára mi a szóban forgó eljárás tétje (Mikulić kontra Horvátország, 53176/99, 2002. február 7., § 38). Hasonlóképpen ehhez az Alkotmánybíróság a 6/2001. (III. 10.) AB határozatában – a társadalmi szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárásra vonatkozó szabályozást vizsgálva – úgy fogalmazott, hogy „[a]z állami szervek, ezen belül a bíróságok eljárásával szembeni követelmények szigorúsága függ az adott eljárás összetettségétől és attól, hogy az eljárás szoros összefüggésben áll-e alapvető jog érvényre jutásával.” [ABH 2001, 93, 102.] (1536/2015 (III. 31.) AB határozat]

Az első fokú polgári eljárásban már hivatkoztunk arra, hogy a végső jogerős büntetőítélet meghozatalát megelőzően, amikor másodfokon már az elévülés és az eljárás megszüntetési kötelezettség megállapításra került tág tárgyalási időközökben az indítványozó vonatkozásában nem szüntették meg a büntetőeljárást, még továbbá tárgyalásokat folytattak, és ez sem alapozta meg a kártérítés iránti igényét.

A polgári perben eljáró bíróságok téves jogértelmezést folytattak:

E kérdésben követett nemzetközi alkotmánybírósági gyakorlat helyességét látszik alátámasztani az EU Bíróságának a döntése is. Az EU Bírósága C-173/03. számú ügyben hozott határozatának a 33- 40. pontjában az alábbiakat mondta ki:

33. „A magánszemélyek számára a közösségi jogban részükre biztosított jogok hatékony bírósági jogvédelme biztosításának szükségességéhez kapcsolódó hasonló megfontolásokkal ugyanilyen módon ellentétes az, ha az állami felelősség kizárólag azért nem állapítható meg, mert a közösségi jognak a végső fokon eljáró bíróságnak felróható megsértése az e bíróság által **végzett jogszabály-értelmezésből ered.**

34. Egyrészt ugyanis a jogszabályok értelmezése a bírói jogkör lényegéhez tartozik, hiszen bármi legyen is a bíró feladatköre, egymástól eltérő és egymásnak ellentmondó álláspontokkal találkozódik, az eléje tárt jogvita eldöntése érdekében rendszerint a releváns – nemzeti és közösségi – jogi normákat kell értelmeznie.

A tisztességes eljáráshoz való jog az alábbiak szerint is sérült:

A tényállás és a bizonyítékok értékelése – amely gyakran bonyolult elemzést igényel – bizonyos esetekben az alkalmazandó jog nyilvánvaló megsértéséhez is vezethet, függetlenül attól, hogy az értékelésre a bizonyítási teherre, e bizonyítékok bizonyító erejére vagy a bizonyítási módok

megengedhetőségére vonatkozó sajátos szabályok, illetőleg a tényállás jogi minősítését igénylő szabályok alkalmazása során kerül e sor. (Állapítja meg a Debreceni Jogi Műhely)

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Amennyiben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését jelöli meg az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.

Amennyiben indítványában az Alaptörvény Nemzeti hitvallására, valamint az Alapvetés vagy az Állam című részben található rendelkezésekre hivatkozik, vegye figyelembe, hogy ezek önmagukban általában nem biztosítanak jogot az indítványozó számára.

Amennyiben indítványában a hátrányos megkülönböztetés tilalmára [az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseire] hivatkozik, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság egyenlőséggel kapcsolatos gyakorlata szerint alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – személyi körben lehetséges. Célszerű azt is megjelölni, hogy mely jog tekintetében áll fenn a megkülönböztetés, és hogy e jogot az Alaptörvény biztosítja-e. Hátrányos megkülönböztetés jellemzően akkor állhat fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása. Amennyiben az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként a tisztességes eljáráshoz való alapjogot kívánja megjelölni, vegye figyelembe, hogy az Alaptörvény különbséget tesz tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] között.

Megjegyzés: Az indítványnak alapjogsérelmet alátámasztó indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indokolásnak célszerű kiterjednie az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott valamennyi rendelkezésére, illetve arra, hogy azokat miért és mennyiben sérti a támadott bírói döntés.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az indítványozó az támadott ítéletek végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményezte, tekintettel arra, hogy azok rá vonatkozóan kizárólag a perköltség tekintetében tartalmaztak marasztalási rendelkezést.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Megjegyzés: Bár az alkotmányjogi panasz eljárás során a jogi képviselő nem kötelező, amennyiben az indítványozó jogi képviselővel jár el, az Alkotmánybíróság Ügyrendje értelmében a meghatalmazásnak kifejezetten az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való

képviselőre kell vonatkoznia, és a képviselői jogosultságot teljes bizonyító erejű magánokirattal, vagy közokiratba foglalt meghatalmazással kell igazolni.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az indítványozó nem járul hozzá, hogy személyes adatait az Alkotmánybíróság nyilvánosságra hozza.

Megjegyzés: Az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Ügyrend 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel az Abtv. 26–27. §-ai alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok esetében az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem (tehát az ügy) lényegét az Alkotmánybíróság a honlapján közzéteszi. Az indítványban szereplő személyes adatokat az Alkotmánybíróság csak akkor teszi közzé, ha ahhoz az indítványozó, illetve az érintett kifejezetten hozzájárul. Ez a pont alatt tehát az indítványozónak erről kell nyilatkoznia.

Abban az esetben, ha az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez, vagy ebben a kérdésben nem nyilatkozik, az Alkotmánybíróság az alkotmányossági kérelem lényegét ezen adatok törlése mellett teszi közzé. Az indítványozó hozzájáruló nyilatkozata esetén az Alkotmánybíróság csak az indítványozó nevét teszi közzé az ügy lényegének ismertetésekor, az indítványozó ezen túli további személyes adatait, valamint más személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat az indítványból felismerhetetlenné teszi. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az érintett hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozhatja a közérdekből nyilvános adatokat, valamint a jogi képviselő nevét. Az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege – a nyilatkozat függvényében az indítványban foglalt, a személyek azonosítását lehetővé tevő adatok törlése (anonimizálás) mellett – az indítvány másolatának a közzétételével is történhet.

A fentiek megfelelően vonatkoznak az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve más személyek által megküldött véleményben, továbbá a szakértői véleményben és az Alkotmánybíróság által az ügyben hozott döntésben szereplő személyes adatokra is.

Fentiek értelmében az indítványozónak az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell, hogy személyes adatai (neve) közzétételéhez hozzájárul-e. A nyilatkozat hiányában az Alkotmánybíróság azt feltételezi, hogy az indítványozó (az érintett) a személyes adatai (neve) közzétételéhez nem járult hozzá. Az ügy elintézését egyébként semmilyen módon nem befolyásolja vagy hátráltatja, ha az indítványozó ebben a kérdésben nem nyilatkozik, vagy nem járul hozzá a személyes adatai (neve) nyilvánosságra hozatalához.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

A panaszomhoz mellékelem az első és másodfokú polgári ítéletet. Kérem, hogy a további bírósági iratok beszerzése iránt az Alkotmánybíróság hivatalból intézkedni szíveskedjen. A két polgári ítélet teljesen képes láttatni az Alkotmánybíróság eljárásának indokát.

Megjegyzés: Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozó

Kelt: Szombathely, 2019

